

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Tarnay Alajos*
Cím: *Régi világ - régi emberek.*

Forrás: *Magyarország*

Bp.
(Hely)

1931. III. 8.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy *308*

Hely

Idő *"18/19"*

Személy

Helyzám

RÉGI VILÁG - RÉGI EMBEREK

IRTA: TARNAY ALAJOS

A PESTI ÉLET

Az otthon melege eleinte úgy hiányzott a lelkemnek, keresnem kellett hát pótlást és azt, hála a jó Istennek, meg is találtam kedves uriházaknál.

Eördög András bátyámék akkor már Pesten laktak, első utam hozzájuk vezetett. Andris bácsi rendkívül művelt, uri gondolkodású, csupaszív ember volt; szerette a zenét, maga is nagyon szépen zongorázott. Feleségével, Subich Rózával együtt jósággal vettek oltalmukba, hiszen az édesanyám fia voltam, akit mindnyájan nagyon szerettek. Az ő révükön lassanként ide is, oda is meghívást kaptam. Tatits Milutin kuriai bíró házában annál szívesebben fogadtak, mert a nagymama, Oberknezovits Helén néni volt az édes anyám keresztanyja. Sok jó órát töltöttem náluk, amíg a sors kegyetlen csapással nem sujtotta szülői szívüket. Serdülő leányuk, Dóra, gyilkos betegségnek esett áldozatul. Ma is emlékszem, milyen megrendítő hatást tett rám ennek a vídám, életerős leánykának tragédiája. A gyász pillanatában sokáig az volt az érzésem, hogy egy ilyen csapást nem lehet túlélni és mindig félve gondoltam arra, hogy egyszer én is árvaságra jutok...

Nagyon finom, kellemes uriaszony volt Tamássy Józsefné Farkas Claudine; gyönyörű lányainak táncvizsgájára elvittek Andris bátyámék. A vizsga nagyszerűen sikerült, utána én is megtáncoltattam a szép kisasszonyokat, akik hamarosan legünnepeltebb, legbájosabb bálkirálynői voltak a híres budapesti farsangnak. De hát gyorsan forog a sors kereke; a bálokban már aztán én vehettem kitüntetésnek, ha legjobban a tizedik turt kaphattam. A nagyszerű táncosok, Szabó Nándi, Kulcsár Józsi, Kunz Józsi, Nádosy Imre, Milos Gyurka mellett, belátom, hogy engem csak a tizedik hely illethetett meg. Milyen is volt az a régi világ, a bécsi keringő, boszton? A régi táncolás az elegáns szórakozásnak, gondtalan életnek ildomos ritmussal közvetített kifejezője. És a mai tánc? az én véleményem szerint a ritmus illetlen tobzódása.

A gyerekkori pajtásokra is rákerült a sor. Az Olgyay-fiúk édesatyja, aki a 70-es évek elején Jászberényben osztálymérnök volt, most már az államvasutak igazgatóságában foglalt helyet. Kálmán fia a jogi tanulmányai mellett a nemzeti zenedébe is járt, Feri fia pedig festőnek készült nagy hívatottság

gal és sok reménnyel. Oszkár bácsi szívét nagyon meghódította azzal, hogy a klasszikus darabok mellett néha magyar nótákat is játszottam neki. Az agyoncifrázott magyar dalokat megszabadítottam fölösleges ékességtől és a lelket melegítő harmónia köntösébe bujtattam. Szerette és élvezte Beethoven is, Chopin is, de a lelke igazán csak akkor gyönyörködött, ha a kondorosi csárda mellett legeltettük a gulyát meg a ménest. A ház napsugara a mama volt, a bájos Mici néni, akihez én nagyon ragaszkodtam, mert olyan jó volt, mint az édesanyám. Mici néni pozsonyi lány volt és az a huncut Feri gyerek akárhányszor meggyanusította azzal, hogy nem beszél jól magyarul. Főérve legtöbbször az volt, hogy Mici néni a köruton járó közvetlen kocsi következőtösen okvetlen kocsinak nevezte.

A belvárosi templommal szemben, a Torony-utca 4-es számú ház második emeletén lakott Küry Oszkár köz- és váltó ügyvéd. Gyenge csemetesre erős kutyaugatás volt a válasz és ajtónyitáskor egy nagy fekete neufundlandi kegyeiket kellett megnyerni, hogy az ember átléphesse a lakás küszöbét. Ezt a kuttyát ismerte és respektálta a Váci-utca. Egymagában elég és megbízható kíséret volt egy fiatal, bájos urikisasszony mellett. Küry Klárinak nem kellett félni az aszfaltbetyároktól, mert vele sétált Cézár, minden idők legszigorúbb és leggondosabb kísérője. Küryék zsúrjain

ismerkedtem meg sok szép asszonnyal, lánnyal és az akkori idők elegáns gallérjaival. Különösen egy aranyos kedélyű uriaszony hódította meg: Röser Miklósné Török Ilona, iskolapéldája annak, hogy jókedv és emberszeretet adja az élet minden örömét és felejteti minden veszteségét.

Küry Klári inkább társadalmi szokásból, mint komoly életcéllal énekelni tanult Pauli Rikárdtól, a kitűnő ének-mestertől. Az egyik órán éppen az Auber híres kacagó-dalát énekelte bájosan, elragadóan, amikor Ditrói Mór, a kolozsvári színház nagyszerű vezetője megjelent és minden kertetelés nélkül meghívta vendégszereplésre. Egyetlen kis dal előadásából kiérezte a hivatottságot. Hát a dolog nem ment olyan könnyen, társadalmi előítélet, színpadi gyakorlat hiánya mind nagy megbeszélés tárgyat képezte. Én akkor már gyakori vendége voltam a háznak, látam is olykor-olykor ideges sürgés-forgást, de bizony a nagy tervet nem kötötték az orröcskámra. Csak amikor már az ut előtt állottak, akkor tudtam meg, hogy az én kedves gyerekkori pajtásos színpadra lép Hajnal Klári néven. A kolozsvári diadalmas fellépés elszakított egy időre a Torony-utcai lakás küszöbétől. A jó öreg Oszkár bácsival mindig a Váci-utcai Korona kávéház kerek asztalánál találkoztam, ahol nagy csibukját élvezve, feketekávézott. Aranyos, jó, érzékenylelkű ember volt, ha olyan dologról beszélt, ami a szívét érintette, akár vig, akár szomorú volt, mindig könnyezett. Nagyon szerette a zenét, kedvesen zongorázott, csak az volt a furcsa szokása, hogy minden darabot, lett legyen az Chopin, vidám operett vagy magyar nóta — önkényesen Es-durba áttéve játszott. Büszke örömmel újságolta mindig a kolozsvári sikereket és ünnepléseket, de azért nagyon várta már azt az időt, amikor véget ér a rabsága s a kirepült madárka visszatér régi fészkebe. Vele együtt én is nagyon vártam már azt az időt.